

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

katedra mezinárodních vztahů IPS UK FSV

Posudek na magisterskou diplomovou práci zpracovanou na katedře mezinárodních vztahů IPS by měl obsahovat Vaše vyjádření k následujícím bodům. Při zpracování posudku můžete použít následující část tohoto souboru, kde vyplníte své hodnocení do jednotlivých polí.

Jméno diplomanta/ky

Lucie Permanová

Název práce

Vývoj a role mezinárodního trestního soudnictví v současném světě

Konzultant/ka práce

Oponent/ka práce

Jan Karlas

semestr/rok

počet stran

počet znaků

ZS 2013/2014

1. koncepce práce

- i. volba tématu, formulace výzkumné otázky a jejich zdůvodnění; přiměřenost, původnost;
- ii. teoreticko-metodologické ukotvení – výběr a zdůvodnění; metoda zpracování;
- iii. volba zdrojů, kritický rozbor literatury, příp. dalších použitých zdrojů;
- iv. struktura textu (úplnost, správnost a přiměřenost členění, logická provázanost);

- i. Je třeba ocenit, že autorka si zvolila multidisciplinární téma na pomezí mezinárodních vztahů a práva. Autorka si je zároveň vědoma toho, že její domovskou disciplínou jsou mezinárodní vztahy a proto se na dané téma dívá především z pohledu oboru mezinárodní vztahy. Lucie Permanová se ve své práci soustředí na otázku vazby mezi rozvojem mezinárodního trestního soudnictví a zájmy států (viz str. 3). Zvolené téma je do značné míry původní, zabývá se relativně novou tematikou mezinárodního práva trestního.
- ii. Z teoretického hlediska práce k vytčené otázce v zásadě přistupuje z hlediska racionální volby. Vychází z předpokladu, že státy ke spolupráci přistupují na základě výnosů a nákladů, které jim tato spolupráce přináší. Z metodologického hlediska je možné práci považovat za soubor tří samostatných případových studií. V těchto studiích se práce věnuje následujícím třem případům: 1) mezinárodnímu trestnímu tribunálu pro bývalou Jugoslávii, 2) mezinárodnímu trestnímu tribunálu pro Rwandu a 3) Mezinárodnímu trestnímu soudu.
- iii. Autorka ve své práci využívá rozsáhlou odbornou literaturu mezinárodní i české provenience. K sekundární literatuře mezinárodní provenience patří práce předních odborníků jako A. Cassese nebo Ch. Bassiouniho. Z českých odborníků jsou zastoupeni Č. Čepelka, P. Šturma nebo J. Ondřej.

Práce dále využívá i rozsáhlejší množství primárních zdrojů. Patří k nim rezoluce Rady bezpečnosti OSN, materiály týkající se jednotlivých tribunálů.

- iv. Struktura textu je v zásadě pořádku. Autorka se nejprve zabývá historickým kontextem předcházejícím vzniku mezinárodních trestních tribunálů. Následně se věnuje třem případům konkrétních trestních tribunálů. V závěrečné části práce prezentuje problematiku z pohledu vybraných teorií mezinárodních vztahů.

Lze si představit i poněkud jinou strukturu práce. V tomto alternativním pojetí by teoretický rámec byl prezentován v úvodu a následně aplikován (viz níže).

2. zpracování tématu (výběr zdrojů pro jednotlivé aspekty zvolené problematiky, interpretace přebíraných poznatků, argumentace, formulace vlastních poznatků, včetně vyvození závěrů, přesnost vyjadřování; příp. práce s daty – úplnost, přesnost, správnost postupů; konformita s projektem);

Je nutné ocenit, že Lucie Permanová nezačíná svůj rozbor až obdobím po skončení Studené války, ale vrací se do minulosti a nastiňuje historický kontext zkoumaného fenoménu. Upozorňuje tak na to, že s prvními případy mezinárodně trestních procesů se setkáváme již dávno před 20. stoletím. Rozebírá i první koncepční návrhy ustáleného soudnictví na této úrovni a první skutečně zřízené tribunály po skončení druhé světové války.

Lucie Permanová upozorňuje na dvě různé typologie vývoje mezinárodního trestního soudnictví pocházející od výše zmíněných autorů Cassese a Bassiouniho. V této souvislosti si nelze nevšimnout rozdílu mezi oběma autory – zatímco Bassiouni považuje za další zlom v období po skončení Studené války až rok 2012, Cassese vidí zlom již v letech 1994-1998, kdy se propracovávala myšlenka obecného Mezinárodního trestního tribunálu. Domnívám se, že tento rozdíl v přístupu obou autorů by stál za podrobnější komentář a zaujetí vlastního stanoviska.

V částech věnovaných jednotlivým trestním tribunálům se autorka vždy nejprve věnuje okolnostem vzniku a formálnímu vymezení jednotlivých tribunálů. Za výrazně pozitivní stránku lze označit to, že současně věnuje pozornost komplianci klíčových států s požadavky tribunálů. Práce tak nezahrnuje pouze formální stránku věci, ale i reálné jednání států. Z komparativního hlediska je podstatné, že si autorka všímá relativně „efektivnějšího“ působení „rwandského“ tribunálu ve srovnání s „jugoslávským“ (s. 69).

Za slabší stránku autorčina přístupu naopak považuji to, že příčiny neochoty některých států spolupracovat s trestními tribunály rozebírá již před nástinem a aplikací teoretického rámce. Více konvenční a logický přístup by byl nejprve rozebrat různé teoretické pohledy, odvodit z nich hypotézy, a teprve poté na základě hypotéz zkoumat příčiny nespolupráce ze strany jednotlivých států.

3. standardy vědeckého textu (bibliografie, odkazy, citace);

Tyto aspekty práce jsou v pořádku.

4. stylistická a jazyková úroveň textu;

Tyto aspekty práce jsou v pořádku.

5. formální úplnost výtisku (čestné prohlášení, obsah, resumé, projekt);

Tyto aspekty práce jsou v pořádku.

6. dílčí připomínky (pokud nejsou uvedeny jako součást hodnocení výše uvedených aspektů práce); příp. náměty či otázky k obhajobě;

7. celkové hodnocení (práce ne/odpovídá požadavkům kladeným na DP; ne/doporučení práce k obhajobě; nejsilnější, příp. nejslabší stránky práce; příp. doporučení na zvláštní ocenění [pochvala děkana za vynikající DP]);

Diplomová práce Lucie Permanové se věnuje novému a důležitému jevu mezinárodních vztahů – mezinárodnímu trestnímu soudnictví. Přináší zajímavý a cenný popis tří důležitých mezinárodních trestních tribunálů a jejich historického kontextu. Není pouze popisnou prací, ale usiluje o zodpovězení otázky týkající se vztahu mezi zájmy států a rozvojem mezinárodního trestního soudnictví.

Za slabší stránku práce považuji to, že rozbor možných teoretických interpretací odlišných přístupů států k mezinárodním trestním tribunálům se soustředí až do závěrečné části práce. Podle mého názoru by mohla být práce ještě kvalitnější, pokud by teoretické perspektivy byly prezentovány před rozбором postojů jednotlivých států a následně se pro tento rozbor využily.

Za silnou stránku naopak považuji to, že autorka nabízí podrobný popis přístupu některých vybraných zemí k tribunálům. Přínosný je také rozbor efektivity jednotlivých tribunálů, který odkrývá především zajímavé rozdíly mezi „jugoslávským“ a rwandským případem.

8. navrhovaná klasifikace.

Výborně

datum

podpis

18. 1. 2014